

P 1137 4

20F. 1935.

CUVANTUL STUDENTESC

ORGAN OFICIAL
AL
UNIUNII NAȚIONALE
A STUDENȚILOR
CREȘTINI ROMANI

P 205188

2-3

A N U L X
20 IANUARIE 1935

CUVÂNTUL STUDENTESC

ORGAN OFICIAL AL U. N. S. C. R.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația: București, Calea Plevnei Nr. 11 bis

CUPRINSUL:

Mihail Manoilescu	Răzvrătirea tineretului românesc
Radu Costinescu	Mișcarea națională nu poate fi numită „extremism de dreapta“
Tudor Blidariu	Glossă pentru omul românesc
Radu Gyr	Balada celor trei haiduci
Constantin Goga	Străin ..
Dionisie Cosma	Cântec de prigoană
Octavian Chelefa	Problema românilor de peste hotare
Reporter	Cronica externă: Congresul dela Montreux

Viața studentescă.

Sărbătorirea lui 10 Decembrie în țară.
Semnificația alegerilor de la Litere.
Studentii în drept au declarat grevă.

D i v e r s e

Abonamente 100 lei

Instituții 1000 lei

Răzvrătirea tineretului românesc

În vremurile cele mai fericite și mai calme ale veacului trecut, în mijlocul unei societăți bogate și stabile, tineretul a fost, totuși, totdeauna răzvrătit.

De aici observatorii de suprafață au putut să deducă că și răzvrătirea de azi nu e decât aceeași manifestare normală și ritmică a dezacordului clasic dintre „părinți și copii”, — dezacord care va lua sfârșit, ca totdeauna, prin adaptarea copiilor la societatea așa cum este.

Cei care gândesc așa nu înțeleg nimic din clocotul vremii și din destinul nou spre care năzuește tineretul românesc de astăzi.

Răzvrătirea de ieri era un joc aproape biologic al firei. Tinerii erau revoluționari așa cum copiii sunt zburdalnici. Și bătrânii puteau să spuie liniștiți în fața revoltelor lor sufletești ceea ce spuneau și în fața avânturilor lor dezordonate în domeniul pur sentimental: „il faut que la jeunesse se passe”.

Răzvrătirea de ieri era pentru orice student român un fel de datorie rituală, cum era aceea a „kneippelor” cu bere și cu „ex” a studentului german. Generozitatea tineretului era rareori de altă calitate decât aceea a unei simple cochetării, morale și a unei elegante sufletești care „se poartă” la o anumită vârstă.

Doar două momente par să fi fost mai adânci și mai semnificative în această poveste banală a tineretului românesc vecinic răzvrătit: răscoala țărănească dela 1907 și îndemnul pentru război din epoca neutralității. Numai atunci tineretul a putut fi zguduit de o realitate națională mai puternică care l'a pus în fața unei reale probleme de conștiință.

În toate celelalte vremi tineretul nu avea în el nimic eroic.

Și nici nu putea să aibă.

Căci atunci când se ridica împotriva societății fiecare

Pl 05/88

tânăr ştia că pentru el, în ziua când îşi va potoli revolta va exista refugiu.

Societatea era gata să-l primească şi să-i dea un loc în ierarhia ei pe baza titlului lui, care era totdeauna bine cotel la bursa socială şi politică. Societatea îl primea pe tânăr bucuros, uitându-i accentele revoluţionare pe care niciodată nu le luase în serios şi de care niciodată nu-i fusese frică. Îl primea fără să schimbe nimic din structura şi din sufletul ei. Ea nu ceda nimic, pe când tânărul îi ceda totul.

Absorbţia individuală era completă şi adaptarea tânărului la organizmul social, desăvârşită. Iar bagajul de idealism al fostului revoluţionar dispărea fără urmă, confortul burghez reuşind să compenseze regretele de conştiinţă.

Azi lupta dintre tineret şi stările de fapt ale societăţii româneşti nu mai este ca cea de ieri. Căci astăzi nu mai există refugiu pentru cei care au declarat războiul. Nici tinerii nu mai sunt de calitate sufletească comună, care îngăduie o retragere şi o adaptare şi — din fericire — nici societatea nu li mai poate oferi tuturor un refugiu sigur. Ea nu mai poate da, ca altădată, oricărui intelectual locul lui în buget.

Nici chiar când ar voi-o, ea nu mai poate corupe. Masa intelectualilor e prea mare şi ţara prea rău organizată ca să le poată da astăzi o întrebuinţare tuturor. Acesta este şi norocul cel mare al tinereţului de azi. El nu mai poate fi asimilat şi înghiţit fără urme.

Tineretul de astăzi este eroic fiindcă aşa l-a lăsat Dumnezeu şi fiindcă nu are alt drum decât cel care duce înainte.

Nu există trupă mai sigură decât aceia căreia i s'a tăiat retragerea.

Tinerimea de azi nu poate decât să moară pe poziţie sau să învingă. Statul de azi cu toate instituţiile şi cu spiritul lui se găseşte în faţa celui mai redutabil dintre duşmani: un tineret intelectual prea dârz pentru ca să poată fi învins şi prea numeros pentru ca să poată fi satisfăcut. Lupta va urma dar până la capăt.

Pentru întâia oară în istoria acestor bătălii dintre generaţii, nu tineretul va lua spiritul societăţii, ci societatea va lua spiritul tineretului.

Şi aceasta este astăzi singura nădejde a unor vremi întunecate

Mihail Manoilescu.

Miscarea naţională nu poate fi numită „extremism de dreapta” (1)

Expresia „extremism de dreapta”, lansată şi susţinută la noi, din 1932—33, de presa unei lumi democratice intrate în panică, reprezintă unul dintre elementele încercării de derutare a atenţiei unui neam întreg faţă de esenţa şi sensul fenomenului istoric al regăsirii româneşti.

Primită şi întrebuinţată cu multe surle şi abuz, ea a suferit totuşi, în ultimul timp, o eclipsare în presă, întrucât postulatul tactic — cândva numai minciuna — faţă de acţiunea revoluţionară a mişcării naţionale, s'a schimbat, adoptându-se acum ceea ce lumea numeşte „conspiraţia tăcerii”. Ceea ce, în treacăt fie zis, tot din minciună purcede: a minţi prin a nu recunoaşte, a nu recunoaşte prin a ignora.

Deoarece termenul continuă însă să persiste, cu destulă vigoare încă — întreg, sau prin cele două părţi ale sale — nu numai în vocabularul celor interesaţi ci şi în confuzia unor oameni — poate în fond — bine intenţionaţi, să-i cercetăm puţin cuprinsul şi rostul.

Mai întâi cuprinsul; şi apoi, deductiv, rostul.

Combinatia de cuvinte „extremism de dreapta”, considerată analitic, cuprinde două idei:

A) referinţa geometrică „de dreapta”, expresie — ca întrebuinţare — iniţial autonomă şi cronologic premergătoare;

B) ideea „extremism”, calificativ — prin raportare — al unor elemente a) politice-tactice (: violenţa), ori b) sufleteşti-ideologice (dacă pot fi numite astfel stările de suflet: Iubirea de Neam şi Credinţa în Dumnezeu). „Extremism” a apărut întâi legat de „dreapta”, apoi de „stânga” şi în fine întrebuinţat autonom (cu rostul probabil de a prilejui confuzii).

Privindu-le deci, sub raportul valorilor lor intrinsece, nu relative, — conţinut propriu şi permanent, nu atribuit şi temporar — cele două idei se prezintă lipsite de miez nemijlocit. Termenii se precizează astfel ca fiind evident numai convenţionali.

Avem deci deaface — lucrul trebuie neapărat accentuat — nu cu o expresie vie şi sintetică; deci cuprinzătoare; deci evocatoare. Ci numai cu

una adaptată artificial, necuprinzătoare prin ea însăşi; deci convenţională. Convenţia însă, spre a fi valabilă, trebuie să aibă permanentă; iar permanenţa pentru convenţional — care e relativ — presupune neapărat referinţă faţă de valori absolute. Aceasta pentru că orice lucru convenţional trăieşte numai prin valorile de sine stătătoare — deci neconvenţionale — care l-au prilejuit şi la care e raportat; şi e inexistent sau e farsă atunci când nu există aceste valori care să-i dea cuprins.

Să cercetăm pe rând cele două expresii:

Caracterizarea „de dreapta” reprezintă la propriu, numai o indicare în spaţiu prin raportare; înţeles ce nu interesează aci. În afară de acest înţeles, un al doilea pe care ea îl mai poate avea — şi care e cel pe care îl cercetăm acum — nu poate fi decât convenţional. În acest înţeles, termenul „de dreapta” nu cuprinde prin el însuşi nimic; poate cuprinde însă prin convenţia care i-a creiat şi acceptat acest înţeles. Această convenţie s'a enunţat de nenumărate ori. Astfel încât toată lumea este de acord că: „de dreapta înseamnă „reacţionar”. „Reacţionar” este deci cuprinsul calificativului „de dreapta”. Or, „reacţionar” este tot ce se opune unei tendinţe de înnoire, indiferent dacă bună sau rea. „Reacţionar” conţine deci un principiu static: o atitudine — o stare —, nu o înnoire — o devenire. Elementul absolut, — cuprinzător prin el însuşi şi care, în ultimă analiză, dă viaţă indirect calificativului „de dreapta” — este noţiunea „înnoire”. Numai prin raportare la acest „nou” — care are cuprins autonom — capătă conţinut şi „de dreapta”. Înălţuirea şi ierarhizarea ideilor în acest caz se precizează analoagă celei a valorilor într-o anumită ramură a matematicii. Un element geometric este nedeterminat prin el singur; determinarea i-o dă ordonata; ordonata fiind legătura elementului cu sistemul de referinţă. În cazul expresiei examinate, „de dreapta” este elementul fără cuprins propriu; „reacţionar” este ordonata; iar „înnoire” punctul de referinţă, ca având conţinut de sine stătător, întrucât este o noţiune ancorată

în timp și măsurabilă prin el. Numai prin „tendința de înnoire” capătă „de dreapta” cuprins; cuprinsul singur valabil. Căci așa l-au înțeles înșiși cei ce au creiat și răspândit acest termen.

În lumina precizării cuprinsului lui, confruntând acum termenul „de dreapta” cu esența și sensul mișcării naționale căreia pe nedrept i-a fost atribuit — gratuit — ca numire, reținem trei lucruri esențiale:

1) Noțiunea „de dreapta” e convențională, deci incoloră. Atribuită mișcării naționale, ea reușește să-i umbrească și chiar să-i mascheze toate valențele. Înțelegerea neavertizată sau ușor de înșelat poate fi, prin ea, mințită sau rătăcită, asupra tuturor acestor valori; prin faptul că expresia „de dreapta”, fiind lipsită de darul evocării, — pe care numirea „mișcarea națională” îl are din belșug — poate fi asociată oricăror afirmații inepte ca de pildă: „extremismul de dreapta este antinațional” ceea ce ar însemna: mișcarea națională e antinațională (!)

2) Expresia „de dreapta” este insuficientă; redusă în conținut de idei, chiar dacă indirecte, împrumutate. Întrucât nu cuprinde decât noțiunea de reacțiune, de împotrivire, ea este strict limitată și neînsemnată din cauza inexistenței unor valori subordonate incluse. În felul acesta, „de dreapta” reușește să bagatelizeze verbal — sub raport cantitativ — amploarea reală a mișcării naționale.

3) În fine, faptul cel mai important. Expresia „de dreapta”, după ce are cuprins convențional, — deci neevident, căci împrumutat — și limitat, — deci insuficient —, mai are un cusur capital. Nu este corespunzătoare realității calitative a mișcării naționale, căreia i-a fost pe nedrept — din ignoranță sau rea voință — atribuită ca numire. Necorespunzătoare, întrucât mișcarea națională nu numai că nu este numai „reacțiune” — bineînțeles cu sensul clasic de anacronism —, dar în primul rând nu este cătuși de puțin „reacționară” în acest înțeles de refractară înnoirilor — înnoirilor nu erorilor: întrucât ea însăși este o mare înnoire —; iar „dreapta” este numai reacțiune ca atare. „De dreapta” deci, poate fi, azi, partidul liberal; nici-

odată însă, mișcarea națională. În trecut, dacă se poate vorbi, totuși, de o reacțiune a mișcării naționale, aceea nu este o reacțiune în înțelesul din doctrina politică; ci numai în înțeles curent de „represalii”.

Mișcarea națională, deci, nu poate fi numită „de dreapta”. Întrucât a o numi astfel, înseamnă nu numai a-i atribui pe nedrept un rol pitic și accesoriu — reacțiunea — pe care nici nu-l are; ci înseamnă a o limita numai la politic, prin însuși faptul acestei numiri incorecte.

Or, mișcarea națională nu e numai o voință politică. Ea este (esența ei) un nou stil de viață — nu stil raționalist, ci trăire în și prin Națiune, ecumenicitate națională — al cărui central aport (rostul ei) este realizarea unui nou tip de om, omul românesc și a unui „weltanschauung” românesc.

Manifestarea mișcării naționale în politic este necesară, nu esențială. Categorii subordonate îi mai sunt deasemenea: cultura și civilizația românească pe care ea le germinează.

Mișcarea națională cuprinde astfel întregul neam românesc; în toate datele lui valabile și posibilitățile lui viitoare de existență autentică, în istorie, prin cultură și civilizație proprie.

Mișcarea națională nu poate fi considerată numai partid politic, căci este a o înjosi; și nicicum o infimă „reacțiune”.

Acestea însă lumea democrației nu le poate pricepe; fiindcă ea nu are și suflet; ci numai rațiune; și nu judecă decât pe plan materialist; și numai cu orizont politic.

Căci încă odată: a-i atribui mișcării naționale numele „de dreapta”, însemnează o inducere în eroare; însemnează a-i nega cuprinsul — esența —, atribuindu-i unul nevrednic (: reacțiune), și a-i denatura rostul — sensul —, insinuându-i unul imaginat în consecință (: anacronism).

(Continuare în numărul viitor)

Radu Costinescu

Glossă pentru omul românesc

„Din fundul sufletului tău izbucnește glasul secular al neamului tău”

Lumea nouă românească se va împlini în ziua venirii omului românesc.

Nașterea sa e condiționată.

Cînd în pragul nădejdlor vom recunoaște omul cu înfățișare luminată, apropiat de duhul pămîntului, cu bucuria sufletului regăsit: atunci se va deschide drumul acestui neam, neam al răbdării și al nădejzii. Așa, uneori, la începutul vechiului, se ivește aceeași împărăție a naivului, apropiat de vrajă, nu îndepărtat: după ruptura cea mare.

Omul românesc este o vestire, un hotar. El este chemat să înfățișeze un drum: revenirea la caracterul secular al neamului; și apoi, să aducă o sursă de viață: simțul omului originar, omul dacic, prețuitor al sufletului nemuritor. (Aci, se întrevide piatra vieții românești ce va să fie). Nimicitor al însușirilor copleșitoare, omul acesta caută o dăinuire firească: năzuiește pentru realizarea unui cuprins istoric autentic, conturat de ethosul local. Astfel omul românesc nu cuprinde, dar presupune realizarea sensului românesc în lume. El este o punte a istoriei: o integrare. De aceea omul românesc — care e românesc fiindcă sintetizează suflul românescului, (lipsit aproape astăzi) — condiționează cadrul lumii noastre viitoare; este un hotar, un început.

Încercările de renaștere românească, dorită convulsionar astăzi, vor rămîne zadarnice, dacă nu presupun omul nou, omul românesc, care să le

sustină cu crezul și viața sa. Noi, cei tineri, nu putem avea un alt ideal și o altă misiune; dincolo de formule și teorii ni se cere să pregătim venirea omului românesc: care aduce sentimentul etnic față de viață și lume. Problema omului românesc este pentru noi problema de bază, care înainte de programe se cere înlesnită prin trăire, jertfînd singe și suflet.

Omul românesc? Ce este omul românesc?

Nu putem ști precis care este înfățișarea intimă a omului românesc — fiindcă el va fi abia; nu este cuprins în datele de azi: va apare conturat abia mîine, dintr'o răsturnare, înlesnită de necunoscuta orînduială a lui Dumnezeu. Omul acesta nu va fi însă desigur cu valențe contemporane; nici nu va cuprinde sentimentul contemporan față de viață și lume. El va înfățișa, mai mult, ceea ce vor zămisi vremile, prin voia celui de sus. Dar va fi și ceea ce vom înlesni noi prin realizarea și creșterea noastră. Adică, creație și trăire: creație prin voia celui ce toate le face; trăire prin noi cei de azi, ca recunoscînd această voie creîtoare.

Omul românesc va anunța o naștere. Dar nu numai atît. Va anunța și un apus: apusul omului singur și îngînfat, omul care n'a crezut și n'a cunoscut taina neamului: omul contemporan, egoist, cosmopolit, ateu. Apariția sa va marca o cale spre ceea ce a rămas nealterat în însușirile primare ale ființei românești: cuprinderea în echilibru religios și învingerea ab-

stractizării și a mecanizării. Nu va fi subjugat de anarhia interioară; va fi cu conștiința cadrului cosmic, pornind dela perspectiva imediată a vieții, (reîntors spre experiența faptelor și spre datele trăirii).

De aceea, omul românesc va fi o înviforare a instinctului titanice de renaștere: o tragică îmbinare pentru cuprins sănătos, în cadru organic. El adăstă vitalitatea țărănească a românului, crescut la munte și la șes: păstor și plugar. Nu dorește realizarea în temporal — crede în nemurirea sufletului. Creșterea sa e mai mult pentru ceasul judecății din urmă.

Nicicând nu-i veți recunoaște omului românesc slăbiciunea voinței și a demnității: nu va ști să fie supus mlădierilor unduoase de trestie. Dintr-o bucată îi va fi cugetul — încrezător în demnitatea misiunii pămîntești. Va ști să se integreze ierarhiei ce-l transcende: nicicând apropiat conspirației, disciplinat în nediscutat cadru social.

Presimțim, mai mult, aceste însușiri cu cari se va prezenta omul românesc; nu putem recunoaște nici icoana vie nici nădejdea ultimă. Ceeace mustește în noi ca tulburare din adânc, ne căznim a împrumuta imaginii acestui om nou. Prin curmezișul nostru recunoaștem svonurile ce-l anunță.

Cel ce se va ști om românesc nu va complica desigur geneza valorilor; nici nu va avea dimensiuni complexe. Ca o izbucnire de brazdă, va recunoaște doar centre de orientare, care-i vor direcționa faptele și gândirea.

Deasupra: cerul, credința într-o realitate care transcende omul și care nu este a fi înțeleasă prin mintea sa.

La mijloc: neamul românesc, forța colectivă care împărtășește sens și semnificație reală.

Jos, la stînga: pămîntul strămoșesc, cu izvorul vieții și al traiului de toate zilele, împărțînd prietenia și lupta cu realitatea înconjurătoare.

Jos, la dreapta: casa, familia, cu bucu-

riile și nădejtile reculegerii, cu mingăirea părtașului de viață și încrederea celui din leagăn.

Omul românesc va fi, fără îndoială, de natură verticală: clădit pe suport religios. Va crede dintr-o nevoie lăuntrică, imediată. Nu vrea rătăcire în bătaia vîntului și nici siguranța stăpînirii sale în lume. Existența lui Dumnezeu și mîntuirea omului prin Christos, cel ce a învins moartea, este pentru el realitatea imediată, ca suportul de recunoaștere a zilnicei aspirațiuni de comuniune cu veșnicia. Omul românesc va crede fiindcă axa sufletului său nu va putea încerca reazim, în lipsa tainei suprafirești. A fi înseamnă a crede: a participa integral la izvorul vieții supreme. Dumnezeu este realitatea unică: scop și susținere.

Posibilitatea omului românesc de a fi nu este însă izolată; nu este cuprinsă în singularism și desintegrare: este ecumenică. Prezența comunității naționale recheamă viața ierarhică a trăirii prin suflul neamului. A fi om românesc înseamnă a fi fătruns de realitatea neamului tău: a fi dispus oricînd să mori pentru dănuirea sa. Tu nu-ți aparții ție; deasupra ta este nația, este ideea și prezența românească. Înaintea omului stă nația și înaintea nației stă Dumnezeu.

De aceea, conștiința legăturii indisolubile cu nația presupune acceptarea unei subordonări și a unei discipline suprapersonale. Omul românesc nu poate fi antirăzboinic și nu poate înțelege o viață fără mîndrie națională. De aceea tot ce poate dori mai adînc omul românesc este să asigure, cu viața sa, libertatea și independența politică a nației românești. El se vrea curajos, bine așezat trupest, sănătos, plin cu demnitatea cinstei, uneori mîndru și intransigent: un om cu simțul realității și cu conștiința datoriei. Din această cauză refuză sacrul egoism, compromisul, slugărnicia: se dăruște unui idealism eroic.

Ca să afirme vigurozitatea rasei și virtuțile ei cardinale, omul românesc va căuta prietenia și căldura pămîntului strămoșesc, apropierea de duhul țarinei și a colnicului. El se vrea țaran, aplecat peste toiagul ciobănesc sau peste truda

sapei și a plugului, refuzînd tot ce vine din atmosfera îmbicsită a orașului cosmopolit. Vrea să rămînă în general om necărturar, dar nealterat, viu. Nu dorește să cunoască viața din cărți și nici să-și formuleze un cosmos categorial. Vrea judecată directă, crescută pe o trăire sufletească reală — chinuță, revelatoare.

Lîngă vraja pămîntului stă cultul casei și-al familiei, cu senitatea reculegerii, cu bucuria odihnei, cu plinătea nesingurătății. Omul românesc își cere viața lîngă intimitatea acestei familii, alături de părtașul vieții sale și de aceia cari îi continuă moștenirea. Familia este astfel o unitate indispensabilă care singură exprimă sentimentul plinătății, al genezei și al creșterii.

Omul acesta românesc ne înfățișează singurul prag spre o lume românească adevărată. În simbioza firii sale mustește virtutea sensului românesc în lume. El condiționează renașterea românească ce se așteaptă. Este singura posibilitate de a învinge prăpastia și eroarea: de a asculta Cuvîntul lui Dumnezeu. Nu este o nădejde, un dor, este o cerință, o hotărîre. Ne vom prăbuși dacă nu se va ivi omul omulnesc care să prezinte firea, viața, sbuciumul românesc ca expresie a unui destin unic, ca o justificare a prezenței românești în lume. De aceea, omul acesta este oarecum predestinat. Il cerem fiindcă ni-l revelează cel din voia căruia existăm ca neam. Acolo, sus, s'a hotărît despre omul românesc.

Adevărat îl simțim în noi. Căci noi cei tineri din această cauză ne regăsim tulburați; din această cauză clocotul nostru e fără răgaz. Ardeea noastră ne spune taina unei vieți noi, dorurile ne răzlesc lumina deslușirii. Destinul omului românesc ne arată că tineretul este o nădejde decisivă. Noi, sau suntem vestitorii omului românesc sau nu suntem niciodată!

Înțeleasă astfel misiunea noastră a tinerilor, două sunt posibilitățile de înfăptuire:

întîi, de a ne strădui zi la zi, să ne însușim virtuțile cardinale ale omului românesc întrevăzut;

al doilea, de a transforma și pregăti corpul nostru social pentru omul românesc.

Astfel, ni se cere să fim sau să devenim:

oameni de acțiune, cari să afirme o voință neclintită și un curaj fizic;

oameni morali, cari să fie stăpîniți de simțul cinstei, al onoarei, de simțul răspunderii și al curățeniei;

oameni de experiență, cu disciplină neînfriată a muncii, hotărîți pentru eforturi, cu o anumită mîndrie și independență;

oameni realiști, cu înțelegere față de cele ce se petrec în jurul nostru și deci cu simțul prezenței nealterate.

Scopul ultim să ne fie năzuința de a ne regăsi centrul de susținere în Creștinism și de a înlesni o lume românească care să trăiască pe izvoarele sale autohtone.

Dumnezeu și Nația românească!

Astfel ni se cere, pe de altă parte, deparazitarea corpului social românesc:

lupta împotriva occidentalizării și a mecanizării burgheze a vieții noastre;

înlăturarea elementelor străine cari demoralizează și continuă disoluția omogenității și vigurozității blocului etnic;

întorcerea la izvorul țărănesc și la organizarea sătenească a vieții.

În felul acesta, omul românesc nu va întîrzia să se ivească. Și nu va întîrzia să se îplinească nici lumea nouă românească, atît de mult dorită și întrevăzută. Se va regăsi un neam ce se caută zadarnic.

Dar încăodată: nimic nu se va face pentru renașterea românească dacă îndărăt nu stă omul care să o susțină cu crezul și viața sa. Căci așa a rînduit Dumnezeu lumea: să nu fie nimic fără voia și cuvîntul său și nimic fără omul ce le intrupează.

10 I. 1935

Tudor Blidariu

Străin....

Mi-e fruntea rece ca o cruce..
Fierbinte dor mă duce
Spre satul meu cu ulițe de soare,
Cu țărini și hambare românești
Și cu mejdini de stăpânire rânduite,
Fierbinte dor mă duce
Spre cimitirul năpădit de spinii
Sub care odihnesc bătrânii,
Spre-o liturghie'n zi de sărbătoare,
Spre vremile de altădată..
Tată,
Eu sunt străin în țara mea..
Mă 'nbrațisez cu drumul și cu cerul,
Căci eu nu am stăpân
Cu minte și credință de rumân
Cum voi avut-ați odată
Pe Tudor Slugerul..
Tată, tată,
Uite cum moare
Credința și vrerea în noi..
In gol de altare
Latră câinii
Tată..
Pe noi,
Ne-aruncă în temniți stăpânii..
Azi,
In poenița sufletului stins
Durerile îmi strâng,
Povestea țării mele o ascult
Și plâng..
Ascult
Povestea unui neam prea bun
Ce-și stinge vrerile și moare,
Și căruia din neguri de cuvânt
I-au pregătit străinii un mormânt
In colțul unui veac lipsit de soare..

Constantin Goga

Cântec de prigoană

Pentru tinerețea mea..

In zorii vieții eșii în pridvor
S'adun tinerețea din cetini
Și'n spuză de stele topite în sbor
Să caut surăs de prieteni..

In zile de iarnă, prin lacrimi, văzui
Cum vremea izbește în stâncă
Și sufletul oastei cu trupul verzui
Cum luptă cu noaptea adâncă..

Un pumn de mălai îmi dete puterea
Legată puternic de glie,
Mălaiul, în veci, să-mi fie averea
Și hrană în lume să-mi fie..

Trecui prin viforniți și neguri adânci
Cu brațele prinse'n cătușe
Și-mi roaseră temniți cioplite în stânci
Grăirea strivită'n călușe..

Cu trup istovit și suflet în spumă
Prin noaptea pe lume căzută
Venii să gălesc privire de mumă
In vatră de casă tăcută..

Dar prispa bătrână trosni sub călcăiu..
Adâncă și grea prăbușire
In floarea vieții, sub pasul dintăiu,
Cu rănile strânse'n potire..

..In zile de iarnă s'aude în zori
Cum plânge o umbră căzută
La ușa vieții legate în sfori..
Blesteme, paragini, cucută..

Dionisie Cosma

Problema românilor de peste hotare

După realizarea întregirii teritoriale românești, au continuat să trăiască, în afară de granițele țării și sub diferite dominațiuni străine, un număr de circa 2.000.000 de Români.

Astfel: în Ucraina 800.000 de suflete, dintre care 500.000 numai dealungul Nistrului; 12.000 în Cehoslovacia; 50.000 în Ungaria; circa 450.000 în Jugoslavia (220.000 în regiunea Timoc-Moravia, 150.000 în Banatul jugoslav și 80.000 în Macedonia sârbească); 100.000 în Albania (Câmpia Muzacheiei și regiunea Conței); peste 150.000 în Bulgaria (dintre cari 100.000 în regiunea Vidinului); 350.000 în Grecia (Macedonia, Tesalia, Epir), vreo 6.000 în Istria și circa 100.000 în America.

Dintre frații noștri din Peninsula Balcanică, Macedo-Românii (sau Aromânii) au fost aceia cari — până în preajma războiului mondial — s'au bucurat de atenția deosebită a guvernelor românești. Dată fiind situația șubredă a imperiului turcesc, căruia erau încorporați, ei puteau forma pentru România oricând o masă de manevră în conflictele ce s'ar fi ivit între Turci și popoarele asupra.

Astfel, sacrificiile bănești ale Statului român, unite cu jertfele de sânge ale primilor Aromâni redeșteptați la viața națională, au avut ca rezultat înființarea de școli și biserici românești în mare parte din comunele noastre din Macedonia.

Dacă adăogăm la cele de mai sus toleranța relativă ce ajunsese s'o manifeste stăpânirea turcească față de Macedo-Români — despre care era sigură că nu vor formula niciodată revendicări teritoriale — vom înțelege de ce ființa lor etnică, sub dominațiunea otomană, nu era periclitată.

Odată, însă, cu prăbușirea „putredului” imperiu turcesc (după războiul balcanic) și împărțirea Macedoniei între statele învingătoare, situația pentru Aromâni se schimbă fundamental.

Statele naționale, între granițele cărora s'au aflat (Grecia, Bulgaria, Serbia), în dorința de a grăbi unificarea lor etnică, au inaugurat din primul moment, față de elementul românesc, o politică sistematică și perseverentă de desnaționalizare. Cum instituțiile care țineau trează conș-

tiința națională a Aromânilor erau școala și biserica, ele au fost zăvorâte fără întârziere.

Această măsură nu s'au sfiit s'o aplice nici „aliații” noștri Sârbi, — nici, în ultimul timp, timp, Albanezii, — (popor de bașibujuci, cu statul lor parodie).

Intervenția promptă și energică a Statului român, în aceste condițiuni, devenea imperioasă. Era în joc soarta unui număr de peste jumătate milion de Români — dintre cei mai destoinici, — și prestigiul nostru de Stat de prim rang în concertul statelor balcanice.

Această intervenție nu s'a produs. *Lipsa de instinct pentru propriul nostru destin, lipsa de virilă inițiativă, care constituie caracteristica dominantă a politicii noastre externe actuale, — s'a manifestat implacabil și în această direcție.*

Nepăsarea criminală a guvernanților noștri, ne-a adus în situația ca, astăzi, chestiunea românească în Peninsula Balcanică să fie socotită ca și lichidată. Cele vreo 25 de școli din Grecia și Bulgaria, ce ne-au mai rămas, nu fac decât să prelungească agonia și să redea străinilor, prin modul cum sunt conduse și întreținute, imaginea fidelă a unui Stat fără prestigiu și fără demnitate.

Fără școli și biserici și lipsiți de continuitate geografică și de contact social cu patria-mamă, Aromânii sunt condamnați să fie asimilați de popoarele în mijlocul cărora se găsesc. Ei trebuie, totuși, să fie salvați cu orice preț. O reclamă aceasta imperativul național.

*

Se știe că poporul român s'a trezit, a doua zi după unire, în fața unei probleme, de a cărei rezolvare este legată însăși existența sa etnică. Este problema celor 5 milioane de minoritari, cari au ajuns să stăpânească — odată cu bogățiile țării — întreaga noastră viață economică. Cum puterea politică a unui stat este expresiunea directă a puterii sale economice, va trebui să înțelegem odată că atâta timp cât comerțul și industria țării noastre vor fi în mâinile străinilor, puterea politică reală și în concordanță cu interesele vitale ale românismului — nu ne va aparține.

Dar mai este încă ceva: Domnul Profesor Mehedinți a arătat în chiar numărul trecut al revistei acesteia că „de o sută și mai bine de ani, elementul românesc este peste tot în regresie la marginea țării.

Am pierdut jumătate din Bucovina, mai mult de jumătate din vechiul Maramureș, am pierdut numai în secolul trecut o bună parte din câmpia Tisei; am pierdut jumătate din Banat, unde colonizarea străină a dislocat poporul autohton spre a face loc altora, s'a împănă Dobrogea cu străini.....”.

La cele de mai sus, vom adăoga o altă pierdere dureroasă: aceea a regiunii ocupa de Secui, regiune care constituie inima pământului românesc.

Ni se cere, prin urmare, dacă nu vrem să scăpăm, într-o bună zi, din mâini frânele de conducere ale acestei țări, să atingem, cât mai repede și cu oricâte sacrificii materiale, aceste două obiective:

1) Să creem o clasă de mijloc românească, care să înlocuiască, treptat-treptat, pe minoritarii din comerț, în frunte cu evreii, și

2) Să recucerim regiunile înstrăinate dela marginea țării, dându-le fizionomia etnică de odinioară.

Ei bine, *repatrierea* Românilor de peste hotare — și, în primul rând, a Macedo-Românilor — și colonizarea lor, reprezintă unul din mijloacele cele mai eficace pentru atingerea scopului dublu de mai sus.

Intreprinzători neîntrecuți, energici, perseverenți și economi, Aromânii au fost principalii agenți ai economiei burgheze în Balcani și chiar în Austro-Ungaria, în secolul XVII și XVIII. Acest rol li l-au recunoscut toți acei cari s'au ocupat de ei. E suficient să redăm aci numai câteva din aprecierile obiective ale învățatului sârb Dr. Dușar Popovici, profesor la universitatea din Belgrad, care le-a consacrat o lucrare întreagă (*O Tintarima*, tradusă de curând în românește de d. Constante): „Aromânii au fost oameni de o capacitate rară, aproape genială, nu numai în negoț, dar și în alte direcțiuni. După aptitudinile lor, ei pot fi puși alături de acele vechi și talentate popoare istorice cum sunt Grecii și Armenii. Când se va analiza odată sângele oamenilor noștri

mari, atunci se va vedea că un însemnat număr din ei, se coboară din acești oameni vrednici”.

Înțegrați în lumea satelor din regiunile noastre înstrăinate, ei vor forma, din prima generație, rezervoriul pentru migrațiunile dela sate spre orașe și vor alcătui unul din factorii principali care vor realiza primenirea constituției etnice a acestor orașe.

Dar, pe lângă neîntrecutele lor aptitudini comerciale, Macedo-Românii mai au o însușire: aceea de a mărturisi față de România un cult fanatic, de a fi animați față de ea de o ardoare, pe care persecuțiile îndurate din partea asupritorilor au întărit-o, iar neglijențele conducătorilor noștri față de ei n'au alterat-o. Ei vor aduce în această țară o atitudine de neștrămutată intransigență morală — și vor contribui la instaurarea unei noi mentalități, a unei concepții eroice a vieții și a unei disperate religii a rasei — de care poporul român — devastat de demagogia politicianistă — are astăzi nevoie mai mult decât oricând.

Dar pentru rezolvarea problemei de care ne ocupăm aci, trebuie străbătute mai multe etape.

În primul rând, e nevoie de susținerea unei propagande intense, care să explice Românilor de peste hotare condițiile în care se va face repatrierea. Exemplul dat de Kemal Atatürk în această privință, ne poate servi de lecție. Pentru Românii din Grecia chestiunea este mai simplă. Schimbul de populație intervenit între Greci și Turci — ca urmare a dezastrului suferit de armata greacă în 1922, pe podișurile Asiei Mici — a adus la depozitarea unui însemnat număr din frații noștri, din acest stat, de avutul lor, ceea ce i-a constrâns să ceară guvernelor românești o oră mai devreme colonizarea lor în Cadrilater.

În al doilea rând, trebuie să li se asigure gratuitatea mijloacelor de transport până la locul colonizării.

În al treilea rând — esențialul — să li se acorde toate posibilitățile materiale, pentru a-și putea înjgheba gospodăriile.

Astfel, celor ce vor fi colonizați în Maramureș și Bucovina, să li se dea: teren de casă și pășune, materialul necesar pentru construcția casei, precum și o sumă de bani, cel puțin 50.000 de lei de familie, cu care să-și procure vite de muncă și

umelte, și să facă față primelor greutăți. Cei ce vor fi colonizați în Câmpia Tisei, sudul Basarabiei și Cadrilater (pe terenurile rămase disponibile), să primească, în loc de teren de pășune, pământ arabil.

Parte din ei, care se ocupă cu comerțul, vor trebui colonizați direct în orașele înstrăinate din nordul Moldovei și din provinciile desrobite. Sprâjinul Statului va consta, pentru aceștia, dintr'un împrumut de cel puțin 200.000 de lei de fiecare cap de familie, acordat cu o dobândă minimă.

Pentru a le da puțină unei cât mai grabnice consolidări materiale, coloniștii vor trebui scutiți de plata oricărui fel de impozit, pe o perioadă de 5—10 ani dela stabilirea lor în țară. În același scop, condițiile în care Statul își va recupera sumele acordate cu împrumut și contravaloarea terenurilor, vor fi cât mai ușor suportabile.

Ar însemna însă să ignorăm cu desăvârșire realitățile actuale românești, închipuindu-ne că opera de colonizare — amplă și metodică — ar putea să fie înfăptuită de guvernele noastre democratice.

Cronica externă

Congresul dela Montreux

La Roma s'a fondat în ultimul timp un centru de inițiativă pentru studiul problemelor fascismului și pentru coordonarea prietenească a mișcărilor naționaliste mondiale asemănătoare fascismului italian. Numele acestei înjghebari este „Comitetele de acțiune pentru Universalitatea Romei” având ca președinte pe deputatul italian generalul Coselschi, cunoscut și în România în urma vizitei făcute la București în toamna anului 1933. Aceste C.A.U.R. editează o serie întreagă de broșuri explicând principiile și tehnica corporatismului italian, deasemenea editează revista „Roma Universa”*) destinată a informa și a coordona mișcările similare (nu zic identice deoarece identitate nu poate exista) din diversele țări.

*) Cei ce doresc a o abona s'o ceară dela Roma, Via Gregoriana 54, abonamentul fiind foarte mic (25 lire it. anual) și revista apărând în 4 limbi străine.

Exemplul, edificator în această privință, ni l-a dat partidul național-țărănesc. În opoziție, acest partid afirma necesitatea imperioasă a repatrierii Românilor de peste hotare. Odată ajuns la conducerea țării, însă, s'a grăbit să suspende colonizarea Cadrilaterului, pentru a da satisfacție alegătorilor bulgari cari, prin stabilirea Macedo-Românilor în această provincie, își vedeau spulberate — pentru totdeauna — speranțele lor de a o recuceri.

De altfel, faptul că aceste guverne n'au fost în măsură să consacre operii de colonizare, în timp de aproape un deceniu (1924—1933), decât suma de circa 300.000.000 lei, — în timp ce, pentru același scop, Grecia a cheltuit 5 miliarde lei, iar Bulgaria 3 miliarde și jumătate — constituie încă o dovadă de importanță, pe care regimul nostru democrat o acordă problemelor de ordin național.

Iată deci, soluția problemei Românilor de peste hotare nu poate veni decât, numai prin biruința *Mișcării Naționale* — mișcarea tineretului.

Octavian Chelefa

Veacul de astăzi cere pretutindeni instituirea unui Stat nou, a unui spirit nou (a spus-o și Suveranul în cuvântarea dela Anul-nou) care să ordoneze, să improspăteze și să stimuleze din nou forțele națiunii printr'o așezare nouă, sufletească și tehnică, a vieții de astăzi, în spirit de dreptate socială și de înaltă ordine națională și morală. Primul semnal și prima realizare în această direcție le-a dat Roma mussoliniană. Ce este deci mai natural decât să privim la exemplul Romei, să învățăm din experiența ei de 13 ani, să ne acordăm interesele renașterii noastre cu acțiunea aceasta a Romei, acțiune care își dovedește elementele de universalitate și permanență prin faptul că toate țările lumii, chiar și țările scandinave, au actualmente mișcări politice serioase, similare fascismului italian.

C.A.U.R. au organizat primul lor congres anual la Montreux (Elveția) în zilele de 16 și 17 Decembrie 1934, participând la acest congres

șefii mișcărilor din 16 State europene, între cari și un delegat român, D-l Ion I. Moța.

Discuțiunile au precizat criza sistemului vechi al Statului turnat după tiparele învechite și perimate ale gândirii politice a revoluției franceze. Era surprinzător să asculti critica pe care o făceau acestui sistem chiar și delegații unor țări în cari ne închipuiam că viciile sistemului vechiu, democratic, sunt necunoscute: Suedezii, Norvegienii, Olandezii, Elvețienii, descriind situația din țările lor, făceau un tablou aproape identic cu stările dela noi: demagogia e inseparabilă de democrație; divorțul dintre interesele generale ale țării și interesele de partid; parvenirea la locurile de conducere a elementelor dubioase și incorecte; complicitate cu trusturile și finanța capitalismului de speculă; francmasoneria atotputernică în cercurile conducătoare; problema jidovească din ce în ce mai gravă; cultura creștină lovită în rădăcinile ei; burghezia capitalistă deschizând drumurile internaționalismului socialist, totul în profitul marei finanțe.

S'au stabilit elementele cari pot constitui un teren comun de înțelegere, de întâlnire și colaborare a diverselor mișcări fasciste, sau asemănătoare fascismului, stabilindu-se că în cadrul acestei acțiuni a C.A.U.R. nu se urmăresc scopuri politice particulare vre-unui Stat, ci numai ceea ce este universal și comun tuturor. Diversele State își păstrează pozițiile pe cari le vor, în problemele lor particulare, vidându-și conflictele așa cum vor găsi de bine, apărându-și interesele în cadrul pe care ele singure și-l vor determina. Ceea ce nu însemnează însă că, pe deasupra acestor particularități și chiar conflicte, nu poate avea loc o comunitate de acțiune pe terenul problemelor comune și universale, la rezolvirea cărora suntem cu toții egal și la fel interesați. E vorba deci de o colaborare limitată la interesele universale ale noii lumi care se naște azi pretutindeni. Conflictele cari rămân între diversele State nu vor face obiectul de examinare sau de influență, pentru o parte sau alta, din partea C.A.U.R. *), deși este

*) Drept consecință a acestor principii, delegatul român a exprimat dorința ca la activitatea viitoare a C. A. U. R. să participe și reprezentanții naționalismului din Germania, cari deocamdată au fost absenți; dorința aceasta a fost luată în considerare și trecută într'o ordine de zi.

incontestabil că într'o nouă lume, fascistă, deci mai dreaptă, lipsită de elementele de provocățiune și uneltire ale oculte financiare și masonico-judaice de astăzi, înțelegerea Statelor fasciste asupra diferendelor dintre ele va fi mai ușoară decât astăzi.

Pe lângă precizarea, în diverse moțiuni, a acestor principii și cadre ale colaborării mondiale fasciste în viitor, Congresul dela Montreux prezintă o deosebită importanță prin stabilirea poziției fascismului față de problema jidovească. Această luare de atitudine se datorește intervențiunii delegatului român, întrucât problema jidovească nu figura în ordinea de zi a congresului. În urma discuțiilor ample deschise de cuvântarea delegatului român, s'a votat cu unanimitate moțiunea următoare pe care, dat fiind faptul că problema jidovească era încă insuficient cunoscută de către unii delegați, iar acum s'a abordat pentru prima dată examinarea ei de către fascismul italian, o putem considera ca un strălucit succes și un bun început spre a se ajunge în curând la o formulare și mai complectă și la o desăvârșită soluționare a acestei probleme:

„Congresul, considerând că fiecare Stat, în virtutea principiului suveranității naționale, e singur competent să decidă pe teritoriul său asupra atitudinii pe care o va lua față de cetățeni, grupări, rase și religiuni stabilite înăuntrul său, — ținând seamă de prescripțiunile legilor naturale și ale regulilor morale, — declară că problema jidovească nu trebuie concepută ca o campanie de ură universală contra Jidanilor;

„dar, cu toate acestea, considerând că în numeroase țări, anumite grupuri de Jidani exercită pe față sau în mod ocult o influență dăunătoare intereselor materiale și morale ale Patriei, și constituie un fel de Stat în Stat, profitând de toate drepturile, dar refuzând să se conformeze la orice datorii, lucrând totodată la distrugerea civilizației creștine, — Congresul denunță acțiunea nefastă a acestor elemente și se angajează a o combate”.

După cum se vede, Congresul a înțeles să dărâme concepția „protecțiunii” internaționale a minorităților, declarând că fiecare Stat e stăpân să ia, față de minorități, atitudinea pe care o crede de cuviință și pe care i-o dictează dreptul

natural și regulele moralei, iar nu atitudinea pe care i-ar impune-o străinătatea mai mult sau mai puțin geneveză. Și, cu singura rezervă de a nu dori să se considere acțiunea sa antisemită ca o campanie de ură, Congresul constată că poporul jidovesc constituie în multe țări un adevărat Stat în Stat, distrugător al civilizației creștine, acaparator al tuturor drepturilor și avuțiilor dar disprețuitor al oricăror obligații și regule de dreptate, și, constatând aceasta, Congresul denunță lumii întregi această „acțiune nefastă” jidovească și, angajându-se s-o combată, desigur se angajează s-o înfrângă deoarece fascismul este biruitor din toate luptele. Așadar lupta fascistă mondială contra jidovimii s'a declarat și a pornit. Aparenta lipsă de atitudine de până acum a fascismului față de problema jidovească nu mai are de ce să bucure pe Jidani nici de ce să indemn pe unii antisemiți de rea credință și lipsiți de bun simț, să insulte un Congres fascist care a dat asemenea rezultate dela primul pas de activitate comună.

Francmasoneria a fost deasemenea cu deplină unitate de vederi și cu un extraordinar elan înfierată de către Congres care a cerut și va lupta pentru totala ei distrugere. Colonelul Fonjallaz, șeful fascistilor elvețieni, a fost mult ovaționat și felicitat pentru recenta sa victorie strălucită contra francmasoneriei: se știe că Fonjallaz a pornit o acțiune pentru imediata desființare a masoneriei în Elveția pe cale de referendum. Conform Constituției elvețiene o pețiție semnată de 50.000 alegători trebuie supusă referendum-ului (plebiscitului) iar dacă obține majoritate de voturi ea devine lege fără a mai trece prin Parlament. Cu toate enormele presiuni făcute de către autoritățile elvețiene, Fonjallaz a isbutit să semneze proiectul de lege pentru desființarea masoneriei de către mai mult de 50.000 cetățeni, iar referendum-ul care se va face în curând e aproape sigur că va extirpa francmasoneria din țara care adăpostește astăzi Liga Națiunilor.

Ținem să relevăm în mod deosebit strălucita prezentare în Congres a delegației italiene în frunte cu Președintele C.A.U.R., generalul Coselschi și având ca membri de seamă pe D. senator Bortolotto, pe D. deputat Baron Basile și D. general Mario Sani. Discursurile magistrale ale D-lui Coselschi la deschiderea și închiderea Con-

gresului cât și în timpul desbaterilor au fixat în mod strălucit sinteza de gândire fascistă, știind totdeauna să prezinte admirabile formule de raliere a tuturor asupra oricăror chestiuni dificile, și excelând prin acel cald entuziasm și elan tineresc specific italian și fascist. Deasemenea discursurile D-lor Bortolotto și Baron Basile au constituit înălțătoare momente în timpul Congresului. În deosebi trebuie să înregistrăm admirabila impresiune pe care a lăsat-o în rândul congresiștilor atitudinea loială și frățască a Italienilor în chestiunea jidovească. Deși, mai ales astăzi, această chestiune nu se pune aproape deloc pentru Italia fascistă, fiind ca și inexistentă, totuși cu o înaltă înțelegere a solidarității fasciste, delegația italiană s'a asociat cu toată hotărârea la înfierarea acelui „Stat în Stat” jidovesc care nenoroceste alte țări. Această atitudine a delegației italiene ca și a întregului Congres a produs un entuziasm de nedescris în România care va păstra Italiei pentru gestul ei nu numai vechea prietenie românească dar și toată gratitudinea.

Congresul s'a încheiat după votarea moțiunilor și strălucitul discurs de închidere al D-lui Coselschi, cu votarea unei telegrame către Mussolini, prin care Congresul exprimă toate sentimentele de admirație și atașament pe care le datorează celui care a deschis lumii o nouă eră de viață mai bună și mai dreaptă.

Regrețăm că anumite piedici ne opresc de a relaia aici semnificativul incident care s'a produs între Congres și un mare personaj al actualei politici europene. E destul dacă, deocamdată, se va ști că, intrând în conflict cu Congresul pe chestiunea unei ofense aduse delegatului român, acest mare personaj a venit chiar la banchetul de închidere spre a prezenta Congresului scuze, iar când delegatul român, toastând, a slăvit memoria zecilor de luptători naționaliști români uciși în ultimii ani, cât și pe morții celorlalte mișcări fasciste, acest proaspăt prieten al fascismului s'a ridicat în picioare împreună cu congresiștii spre a păstra o clipă de reculegere în fața sângelui nevinovat și curat al eroilor noștri.

Reporter

CUVANTUL

Viața studentească

Sărbătorirea zilei de 10 Decembrie în țară

10 Decembrie 1922 s'a înscris în istorie ca răsăritul epocii, pe care o parcurgem.

După război, trăiam un omment crucial.

Se pune cu înfrigurare problema organizării statului modern și a raporturilor sale cu minoritățile conlocuitoare.

Din acest punct de vedere, problema populației judaice prezenta un caracter de excepțională gravitate și care, din nenorocire, se menține actual. Invazia elementului jidovesc în Universitate — mediul, prin excelență, unde se formează conducătorii de mâine ai vieții naționale și culturale — luase proporții îngrijorătoare. Era în joc, ca și astăzi, însăși existența noastră ca nație.

Clasa conducătoare a vremii, în fața acestui complex de probleme hotărâtoare pe plan istoric, dacă nu se dovedea, în totdeauna, absentă dela comandamentele naționale, totuși se mărturisea neînțelegătoare.

Lipsa de comprehensiune față de problematica vremii era firească. După cum, pe planul analizei fenomenologiei sociale, firească a fost reacțiunea studentească.

Se pune doar problema statului în care această studenție avea să trăiască și pe care trebuia să-l conducă.

La 10 Decembrie 1922 s'a afirmat dreptul de întâietate românească pe pământ românesc.

Cultură și civilizație românească, întoarcere și întărire în Hristos, stat monarhic — ocrotitor al creației, energiei și muncii românești — iată, fără pretenție de formulare definitivă, finalitatea lui 10 Decembrie 1922.

Un an mai târziu, în Congresul restrâns dela Iași, 10 Decembrie a fost consacrat ca sărbătoare anuală a studenției române creștine.

Credincioasă hotărârii înaintașilor ei și conștientă de necesitatea dezideratelor lui 10 Decembrie, studenția a sărbătorit în fiecare an această zi.

Iar societatea românească a simțit treptat valabilitatea ideologiei studentești, încât astăzi 10

Decembrie are de partea sa o însemnată adeziune publică.

Nu trebuie să uluiască, deci, faptul că în anul 1934, în deosebi, la București, 10 Decembrie a fost sărbătorit cu un elan impunător și într'un cadru mult largit, față de anii precedenți.

La tedeumul oficialt la Biserica „Sf. Anton” de către Păr. Georgescu-Edineți, au luat parte peste 5000 de studenți.

Din partea C.S.B. — după cuvântul duhovnicului studențimii — a vorbit D-l Președinte Gheorghe Furdul.

Dela biserică, studenții încolonați, disciplinați și cântând melodii naționaliste, au mers la mormântul Eroului Național, unde au depus o coroană. D-l Traian Cotigă, Președintele U.N.S.C.R., în câteva cuvinte a exprimat legământul studenției creștine din întreaga țară, următor căruia la fel eroului creștin al românismului, studenția va ști să facă orice sacrificii pentru România de mâine.

După masă, în sala Gib, a avut loc o impunătoare ședință festivă.

D-l Ion Antoniu vice-președintele C.S.B., într'un raport documentat, a făcut istoricul mișcărilor studentești.

D-l Traian Cotigă, în cuvinte însuflețite, face apel la solidaritatea studenției, pentru ca steagul dela 10 Decembrie 1922 să fie cât mai repede biruitor.

D-l Furdul, Președintele C.S.B., în încheiere, a fixat sensul religios-creștin al mișcărilor studentești.

La sfârșit s'a rostit într'o însuflețire unanimă, o moțiune cuprinzând toate dezideratele, din ceasul de față, al mișcării naționale.

În toate Centrele universitare, este demn de subliniat, că 10 Decembrie a fost sărbătorit, cu acelaș elan hotărât, cu aceeaș dorință vie de luptă, ca și la București.

Ni-i străfulgerat scrisul, acum la sfârșit, de viziunea de lumină a nu prea depărtatei zile de 10 Decembrie, când vom sărbători cu adevărat, biruința naționalismului românesc.

Anton Zaharia

Semnificația alegerilor dela Litere

În ziua de 13 Dec. 1934 la Facultatea de Litere și Filosofie s'a ales cu 497 de voturi, noul comitet în frunte cu camaradul Constantin Guțulescu.

Pregătirea acestor alegeri a durat o lună încheiată. O lună de agitație. O lună de încordare. O lună de luptă. Totuși lista Guțulescu, categoric naționalistă prin structura ei, deși tot timpul sabotată, a învins. Și a învins cu o majoritate zdrobitoare. Cu o forță morală, care a intimidat pe adversari.

Lupta a fost grea și semnificativă, pentru că se urmărea prin lista susținută de oficialități, desmembrarea Societății din C. S. B. Și mai este semnificativă, pentru că este prima afirmare puternică a mișcării naționale, într-o Facultate care trecea drept haotică și nepăsătoare. Listele de mijloc împinse din spate de toți factorii interesați, au fost înfrânte. Rezultatul a fost primit în sală de marmură a Facultății, cu un delir de urale și cântece legionare. Comitetul de primenire, de afirmare morală și națională a trecut la muncă. Până acum a obținut prin bunăvoința D-lui Prof. Nicolae Iorga un sediu în sânul Facultății și unul în afară, la Liga Culturală. S'au mai obținut: sesiune de licență în Ianuarie și Seminar pedagogic în ultimul an de studiu.

Comitetul nou ales a și început deci, să-și dovedească hărnicia, prin realizări efective.

Li urăm: spor la muncă.

Și avem credința că, prin muncă nestrămutată, zi cu zi, ceas cu ceas, se va ajunge — în scurt timp — ca la Facultatea de Litere și Filosofie din București, să nu mai existe nici un singur element, neintegrat Mișcării Naționale — mișcarea creatoare a României de mâine.

Manea Ionescu

Studentii în Drept au declarat grevă

Din partea autorităților competente, s'a obținut un răspuns defavorabil în privința legii avocaților.

Studentii în Drept din București, au hotărât, în consecință — în unanimitate — declararea grevei pe timp nelimitat.

Greva a început în dimineața zilei de Luni 14 Ianuarie.

Guvernul a găsit de cuviință să recurgă la armată.

Numeroase patrule de jandarmi au fost aduse.

Grupuri de studenți greviști au blocat intrările.

Până la ora când încheiem paginația nu s'a semnalat nici un incident.

Administrative și redacționale:

„Cuvântul Studențesc” mulțumește camarazilor *Eugen Theodorescu* din Constanța și *Smărăndescu* dela Politehnică, pentru sprijinul dat, prin strângerea de abonamente în valoare de 4.000 lei.

*

Rugăm insistent pe toți *domnii abonați*, să ne trimită cât mai urgent banii pentru abonamente, pe adresa de mai jos a *administratorului*.

Facem această rugămintă, întrucât — deși scăpăm din rigorile cenzurei și guvernului — suntem amenințați totuși să nu mai putem apare din cauza — ridicolă — a lipsei de bani.

*

Amintim pe această cale, tuturor *domnilor depozitari și revânzători* — din București sau din provincie — că, din costul de 4 lei al fiecărui exemplar vândut, nouă ne datorează numai 3 (trei) lei, restul de 1 leu la exemplar, fiind câștigul cuvenit revânzătorului.

Rugăm totdeodată: *urgentarea trimerii banilor*, expedierea făcându-se pe numele și adresa *administratorului*.

*

Cuvântul Studențesc” publicație U. N. S. C. R. are următoarea conducere:

Administrator: Vasile I. Buhai,

Redactor: Virgil Marius Georgescu.

Rugăm deci:

1) *Corespondența redacțională* să se trimită pe numele: Virgil Marius Georgescu, Bulevardul Schitul Măgureanu 53, București I.

2) *Cererile de abonamente sau de exemplare și banii pentru abonamente sau numere vândute*, să se trimită pe numele: Vasile I. Buhai, (pentru „Cuvântul Studențesc”) *Str. Fonteriei Nr. 16, București VI.*

NOTĂ: În acest număr ne-a fost cenzurată în întregime „Balada celor trei haiduci” de Radu Gyr (pag. 8 și 9).

B U C U R E Ş T I
TIPOGRAFIA I. N. COPUZEANU
STRADA ISVOR Nr. 97
T E L E F O N 3.45.94

PREȚUL 4 LEI
